

2021

FINTECH RAPPORT

En växande bransch
trots utmaningar

Swedish
FinTech
Association.

**Swedish
FinTech
Association.**

Swedish FinTech Association är en branschförening som grundades 2017 för att samla den svenska fintechbranschen.

Vi samlar 76 bolag inom fintechsektorn och arbetar för att branschen ska kunna tala med en gemensam röst gentemot makthavare och myndigheter. Vi stärker ekosystemet genom att skapa en mötesplats och en plattform för att svenska fintechbolag ska bli fler och större.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

01

INTRODUKTION _____ 4

- Rapportens syfte _____ 5
- Vad är fintech? _____ 5

02

FINTECH - EN MOTOR FÖR SVENSK TILLVÄXT _____ 6

- Fintech innefattar olika typer av tjänster _____ 7
- En bransch som skapar många nya arbetstillfällen _____ 8
- Främst större bolag tar in kapital _____ 9

03

FINTECHBRANSCHENS STATUS _____ 10

- Hur fintech har klarat sig under covid-19-pandemin _____ 11
- Rekrytering är en fortsatt utmaning för branschen _____ 14
- Hur policy och regleringar påverkar branschen _____ 16
- Svårigheter att ta del av den finansiella infrastrukturen _____ 22
- Hållbarhetsfrågan betydelsefull för fintechbranschen _____ 25

04

SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER _____ 28

- Den svenska fintechbranschen har möjlighet att bli världsledande _____ 29
- SweFinTechs förslag _____ 31

05

OM RAPPORTEN _____ 32

- Metod och data _____ 33
- Rapportförfattare _____ 34
- Referenslista _____ 35

01

INTRODUKTION

- Rapportens syfte
- Vad är fintech?

RAPPORTENS SYFTE

Förra året släppte Swedish FinTech Association (SweFinTech) sin första rapport om fintechbranschen i Sverige. Rapporten presenterade situationen i branschen, de utmaningar den stod inför samt konkreta policyförslag för att främja fintechbranschen i Sverige och bidra till dess fortsatta tillväxt.

Även årets rapport ger en aktuell bild av fintechbranschen i Sverige och beskriver hur branschen har utvecklats de senaste året, inklusive hur den påverkats av covid-19-pandemin. Rapporten lyfter också fem teman relaterade till fintech: branschens situation till följd av covid-19, behovet av rekrytering, hur branschen påverkas av policy och regleringar, tillgången till finansiell infrastruktur samt frågan om hållbarhet. Rapportens huvudsakliga syfte är att öka kunskapen om svensk fintech och bidra till att skapa förutsättningar för en bransch som växer kraftigt. Fintechbranschen är, och ska fortsatt vara, en motor i den digitala omställningen och en nyckel i återstarten av ekonomin och samhället efter pandemin.

VAD ÄR FINTECH?

De senaste åren har digitaliseringen snabbt förändrat det finansiella landskapet. Genom teknologiska innovationer har nya finansiella produkter och tjänster introducerats på marknaden och financial technology (fintech) har växt fram som ett alternativ till traditionella metoder och etablerade banker. Enkelt definierat är fintech en ny finansiell bransch vars aktörer kombinerar finansiella tjänster med mjukvaruteknik och digitala innovationer, och därmed skapar nya tjänster och produkter för konsumenter och företag. Den globala fintechindustrin växer mycket snabbt och förväntas vara värd runt 305 miljarder dollar (motsvarande cirka 2 566 miljarder kronor) år 2025.¹

02

FINTECH - EN MOTOR FÖR SVENSK TILLVÄXT

- Fintech innefattar olika typer av tjänster
- En bransch som skapar många nya arbetstillfällen
- Främst större bolag tar in kapital

FINTECH INNEFATTAR OLIKA TYPER AV TJÄNSTER

Myndigheten Tillväxtanalys släppte i början av 2021 en rapport om svensk fintech där de identifierade cirka 450 fintechbolag verksamma i Sverige.² Drygt 130 av dessa grundades innan 2008, medan det största antalet bolag registrerades 2014 då 68 nya registreringar bekräftades.

Branschen kan delas in i olika kategorier baserat på den verksamhet som bolagen främst ägnar sig åt. De vanligaste kategorierna i Sverige är betalningstjänster och låneprodukter.³ Nya betalningslösningar lockade tidigt till sig aktörer,

med bolag som ägnar sig åt alltifrån betalningssystem och internationella transaktioner till fakturering. Inom utlåning ägnar sig bolagen främst åt att förmedla konsument- eller företagslån. Denna kategori inkluderar även crowdfunding, en metod där små mängder kapital tas in från ett stort antal individer. Vidare är många fintechbolag aktiva inom spar- och investeringstjänster, där de framför allt fokuserar på att förenkla konsumenters hantering av sin privatekonomi.

450_{ST}

... fintechbolag identifierades som verksamma i Sverige enligt statistik från 2019.

Tjänster som är mer riktade mot företag inkluderar bland annat molntjänster och mjukvarulösningar, där fintechbolag tillhandahåller IT-infrastruktur för att möjliggöra digital finansverksamhet. Andra växande kategorier är RegTech och InsurTech, som erbjuder tjänster

inom regelefterlevnad, e-identifikation, försäkringar och sätt att motverka finansiell brottslighet. Även blockchain, en databas-teknik som möjliggör för kryptovalutor och direktbetalningar, har vuxit och förväntas fortsätta växa de närmaste åren.⁴

2, 3. Tillväxtanalys, Svensk fintech, 2021.

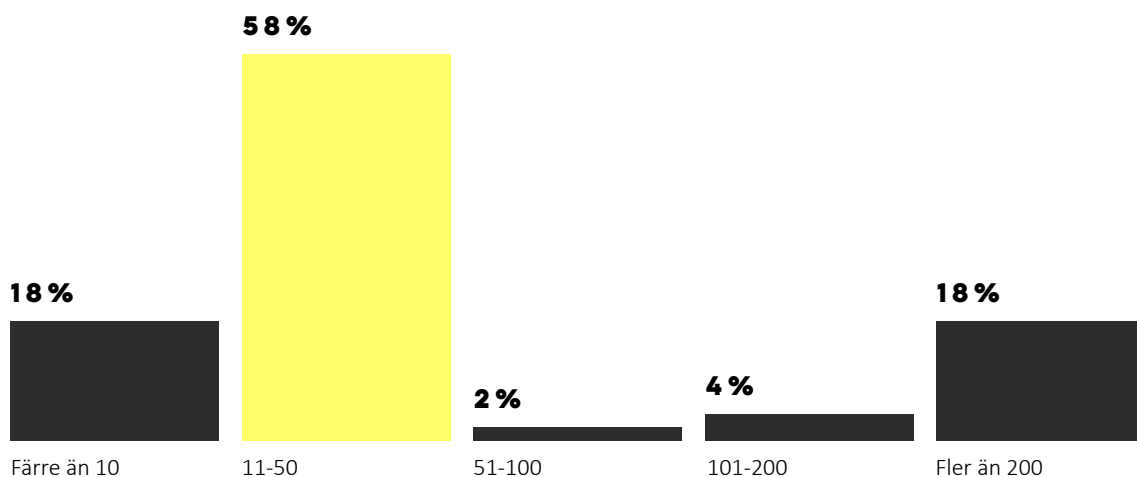
4. Markets and Markets, Blockchain Market Size, Growth, Trends and Forecast to 2025, 2020.

EN BRANSCH SOM SKAPAR MÅNGA NYA ARBETSTILLFÄLLEN

I Tillväxtanalys rapport, som refereras till ovan, lyfts siffror som aldrig tidigare framtagits i relation till fintech – framför allt antalet individer som branschen sysselsätter i Sverige. Rapporten visar att i takt med att svensk fintech genomgår ekonomisk tillväxt ökar även sysselsättningen. Från finanskrisen 2008 till 2018 ökade antalet

sysselsatta inom fintech från 955 personer till 9 746, vilket motsvarar en årlig tillväxttakt på i genomsnitt 18 procent.⁵ Om branschen har vuxit i minst samma takt de senaste två åren, vilket är troligt, innebär det att minst 13 000 personer var anställda inom fintech-branschen förra året.

ANTAL ANSTÄLLDA PER MEDLEMSFÖRETAG

Branschens tillväxt förmodas inte ha minskat, då merparten av SweFinTechs medlemsföretag har rekryterat under det gångna året och anger att det finns ett fortsatt rekryteringsbehov även under 2021. En av anledningarna till att många bolag är i behov av att rekrytera kan vara att branschen är ung och mestadels består av mindre företag. 82 procent av våra medlemsföretag har under 200 anställda, och 58 procent av bolagen har mellan 11 och 50 anställda.

Att hitta rätt kompetens är något som flera av SweFinTechs medlemmar anger som en av de största utmaningarna under 2021, vilket är oroande eftersom rekrytering är absolut nödvändig. Denna utmaning är därför helt central att möta, då små och medelstora företag är avgörande för både näringslivets sysselsättning och förnyelse.⁶

5. Tillväxtanalys, Svensk fintech, 2021.

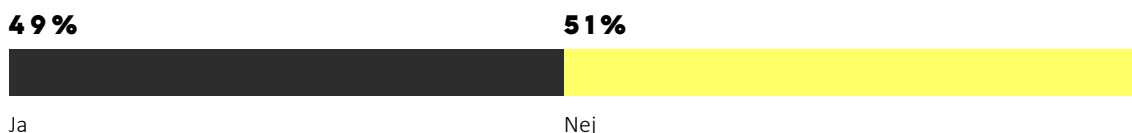
6. Vinnova, Innovation för ett attraktivare Sverige, 2016.

EN BRANSCH SOM LOCKAR RISKKAPITAL TILL SVERIGE MEN FRÄMST STÖRRE BOLAG HAR TAGIT IN KAPITAL

Likt andra branscher som till stor del utgörs av unga företag och startups är fintechbolagen i stort behov av privat finansiering för att kunna fortsätta sin tillväxtsresa. År 2015 låg investeringarna i nordiska fintechbolag på 1,8 miljarder

kronor och 2019 hade det ökat till över 10 miljarder kronor. Sedan 2015 har mer än hälften av dessa investeringar gått till svenska fintechbolag.⁷

HAR ERT BOLAG TAGIT IN RISKKAPITAL UNDER 2020?

OM JA, VAR INVESTERAREN IFRÅGA INHEMSK ELLER INTERNATIONELL?

Under 2020 har 49 procent av alla företag i SweFinTechs undersökning tagit in nytt kapital, främst från inhemska investerare men även från internationella. Den största investeringsrundan under 2020 var Klarnas, som under

hösten tog in 5,7 miljarder kronor i nytt kapital och därmed toppade listan över de största tech-investeringsrundorna i Europa förra året.⁸

7. Invest Sthlm, Stockholm FinTech Guide, 2020.

8. Atomico, State of European Tech 2020, 2020.

03

FINTECHBRANSCHENS STATUS

- Hur fintech har klarat sig under covid-19-pandemin
- Rekrytering är en fortsatt utmaning för branschen
- Hur policy och regleringar påverkar branschen
- Svårigheter att ta del av den finansiella infrastrukturen
- Hållbarhetsfrågan betydelsefull för fintechbranschen

ÖVERLAG ETT ÖKAT INTRESSE FÖR FINTECH MEN BOLAGEN HAR PÅVERKATS OLIKA AV COVID-19

Covid-19-pandemin har skakat hela världen. Många branscher har drabbats hårt till följd av de nedstängningar och regleringar som påverkat efterfrågan, och regeringen har genom flera initiativ försökt stötta det svenska näringslivet.

I maj 2020 svarade 93 procent av SweFinTechs medlemsföretag att de påverkades av krisen. Vad vi inte visste då var att vi befann oss i ett tidigt skede av pandemin och att det gällde för företagen att hitta långsiktiga strategier och arbetsätt för att hålla ut. När vi i höstas återigen frågade medlemsföretagen hur de påverkats

av pandemin visade det sig att drygt hälften av alla svarande företag ansåg sig ha påverkats negativt, men att drygt var femte bolag samtidigt upplevt en positiv förändring. Ytterligare en femtedel av medlemmarna angav att de inte påverkats nämnvärt av krisen.

HUR PÅVERKAS ERT BOLAG AV COVID-KRISEN?

53 %

Negativt

25 %

Varken eller

22 %

Positivt

Flera av SweFinTechs medlemmar nämner att de sett ett ökat intresse för privatekonomi bland konsumenter under krisen, och till följd av de restriktioner som har begränsat människors rörelsefrihet har fler tvingats sköta sina finansiella ärenden helt digitalt. Intresset för fintechtjänster har följaktligen ökat då de möjliggör för finansiella tjänster att ske på distans, vilket bekräftas av undersökningen där flera medlemmar upplever en positiv förändring i konsumenters inställning till fintechtjänster. Samma trend syns även internationellt. I en studie framtagen av

World Economic Forum tillsammans med University of Cambridge från 2020 undersöks hur pandemin har påverkat den globala fintech-industrin, där antalet nya kunder anges ha ökat med 22 procent mellan 2019 och 2020.⁹

Fintechprodukter förutspås öka i relevans även efter pandemin då fler transaktioner sker genom digitala kanaler och människors erfarenhet av digitala tjänster blir större, vilket sätter press på andra finansiella aktörer att utveckla digitala lösningar.

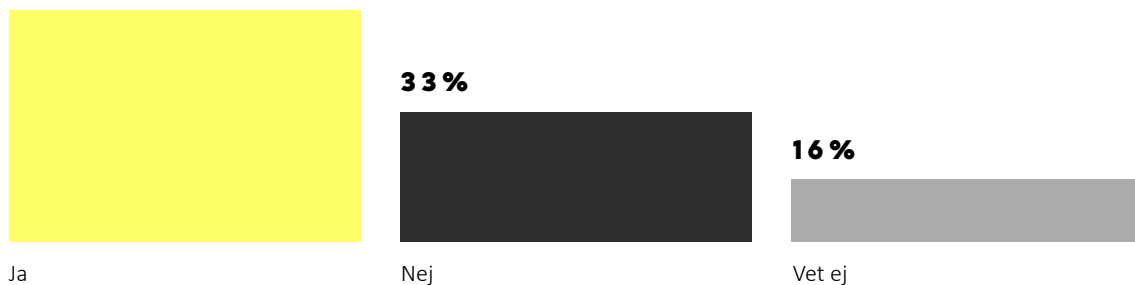
PANDEMINS PÅVERKAN PÅ TILLGÅNGEN TILL KAPITAL

Trots att branschen hittills har klarat sig relativt väl återstår några utmaningar som blivit ännu tydligare till följd av pandemin. En sådan utmaning är att säkra tillgången till kapital, vilket 31 procent av medlemsföretagen anger har blivit svårare under pandemin. Att investerares och kreditgivares investeringsvilja har minskat och att de har blivit mer avvaktande framstår som en av de vanligaste orsakerna. I SweFinTechs rapport från 2020 vittnade många företag om att det är svårare att ta in kapital i tidiga skeden

av verksamheten, något som vi även ser i årets resultat. Det anses ofta säkrare att gå in med kapital i senare investeringsfaser då bolagen har blivit mer etablerade och haft möjlighet att testa sina affärsmodeller i större utsträckning. Många medlemsföretag upplever även att minskningen av fysiska möten utgör ett ytterligare hinder till effektiv kapitalanskaffning då fysiska möten ofta främjar en längre affärsrelation, som kan krävas för att ta in större summor kapital.

ÄR NI I BEHOV AV ATT TA IN KAPITAL INOM DET NÄRMSTA ÅRET?

51%

Då pandemin fortfarande pågår finns det en risk att utmaningarna som krisen har förstärkt fortsätter under resten av 2021. 51 procent av medlemsföretagen anger att de behöver ta in nytt kapital under året, varav 96 procent av dessa har färre än 50 anställda. Bland de som anger att de inte behöver ta in kapital under 2021 är majoriteten större bolag med över 50 anställda, varav flera har över 200 anställda.

Detta skulle kunna vara en indikation på att pandemin har skapat en mer polariserad bransch, där större företag blir mer etablerade medan mindre företag inte har växt i samma takt. De mindre bolagen är därför i större behov av att ta in nytt kapital för att kunna fortsätta expandera, något som 91 procent av företagen planerar att göra under 2021.

PLANERAR NI ATT EXPANDERA ER VERKSAMHET UNDER 2021?

91%

STATENS RÄDDNINGSPAKET HAR INTE NÅTT UT

Pandemin har ställt stora krav på fintech-branschen i Sverige, som fortfarande är en ung bransch. Förutom att kapitalmarknaden till viss del har avstannat och att investerare agerar med större försiktighet har flera av de statliga stöden som presenterats inte nått ut tillräckligt brett. Permitteringsstödet är det stöd som den största andelen av fintechföretagen använt sig av, men i början av krisen var det oklart hur stödet skulle implementeras för startups och mindre snabbväxande bolag.

Det var exempelvis krångligt för företag utan kollektivavtal att ta del av korttidspermitteringen, och då en stor andel av fintech-branschen saknar kollektivavtal ledde det till svårigheter att nyttja stödet. Liksom flera andra stöd har permitteringsstödet varit anpassade för en mer traditionell industri medan nyare, innovativa företag inte haft samma möjlighet att ta del av dem.

“Under 2020 avstannade kapitalmarknaden och investerare agerade med större försiktighet – något som påverkat branschen, främst de mindre bolagen.”

SweFinTech arbetade under våren 2020 aktivt med att informera om fintechbranschens behov och att avstannandet av kapitalmarknaden kunde få stora konsekvenser för startup-sektorn. I andra länder, såsom Frankrike och Storbritannien, infördes stora krispaket riktade mot startup-sektorn, men i Sverige blev denna bransch näst-intill bortglömd.¹⁰ I maj 2020 tillförde regeringen och samarbetspartierna kapital om 400 miljoner

svenska kronor till Almi Invest för att råda bot på den avstannade kapitalmarknaden och hjälpa startups genom den förevarande krisen. Enligt Almi Invest har totalt runt 50 miljoner kronor av detta tillskott investerats under 2020, varav knappt 6 miljoner kronor investerats i tre olika fintechbolag.¹¹ Detta visar på att endast en liten del av fintechbranschen har tagit del av tillskottet.

10. TechCrunch, France announces \$4.3b plan to support startups, 2020.

11. Mejlkorrespondens Almi Invest, 2021-02-12.

REKRYTERING ÄR EN FORTSATT UTMANING FÖR BRANSCHEN

Förra året rapporterade SweFinTech om fintechbranschens behov av kompetens. Trots en orolig tid ser vi att branschen fortsätter att växa och att behovet av ny kompetens kvarstår.

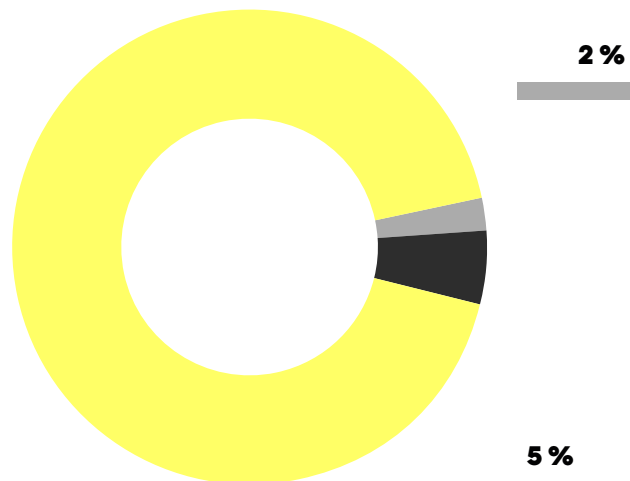
Den svenska fintechbranschen är i stort behov av ny kompetens. I SweFinTechs rapport förra året uppgav 96 procent av företagen att det fanns ett fortsatt rekryteringsbehov under 2020. Trots pandemin och fortsatta utmaningar till följd av den nyrekryterade 73 procent av de svarande bolagen under förra året, vilket tyder

på att branschen fortsätter att växa i en hög takt. De flesta av medlemsföretagen upplever inte att pandemin har gjort någon skillnad i hur det har varit att hitta rätt kompetens, medan 27 procent upplever att det har blivit lättare än tidigare.

ÄR NI I BEHOV AV ATT REKRYTERA 2021?

- Ja
- Vet ej
- Nej

93 %

Även om majoriteten av medlemsföretagen har varit framgångsrika i sin rekrytering finns det fortsatt utmaningar i att hitta rätt kompetens. 93 procent av bolagen behöver nyrekrytera under 2021, och teknisk specialistkompetens är den kompetens som de flesta medlemsföretagen eftersöker. Samtidigt är det svårt att hitta på grund av den hårda konkurrensen på såväl den svenska som den internationella arbetsmarknaden. Det framstår därför som desto viktigare att främja relevant kompetens i Sverige, och samtidigt göra Sverige attraktivt som land för att företag ska lyckas attrahera utländsk kompetens.

I SweFinTechs rapport från 2020 lyftes flera konkreta förslag på hur detta kan främjas: talangvisum för internationell arbetskraft inom bristyrken, relevanta universitetsutbildningar utformade för fintech, bekämpa bostadsbristen i storstäder samt förenklingar av beskattningen av personaloptioner. Förslagen gäller i högsta grad fortfarande då branschens behov att rekrytera nyckelpersoner och branschspecifik kompetens för att kunna fortsätta växa är lika stort som tidigare.

UTBILDNINGAR INOM FINTECH

I Sverige finns det ett underskott på utvecklare som har förståelse för finanssektorn och fintech, och det finns en efterfrågan i branschen på personer som har en kombinerad utbildning med både teknisk och finansiell kunskap. I exempelvis Litauen har Vilnius universitet låtit ta fram en masterutbildning i fintech, något som ännu inte finns i Sverige. Det finns däremot ett flertal privata initiativ och utbildnings-satsningar på området. Ett exempel är Hyper

Island, en yrkeshögskola i Stockholm, som under hösten ansökte om att starta upp en kurs vid namn "Fintech software developer" hos Myndigheten för Yrkeshögskolan. Dessvärre beviljades ansökan inte eftersom myndigheten fick in rekordmånga ansökningar, vilket ledde till att nya program prioriterades bort. Hyper Island har låtit meddela att de kommer göra ett nytt försök inför 2022.

PERSONALOPTIONER

För mindre företag som inte har möjlighet att erbjuda en konkurrenskraftig lön kan det vara en utmaning att attrahera och behålla kompetens. Ett sätt för sådana bolag att trots allt locka till sig talang är genom att erbjuda personaloptioner. Under hösten 2020 presenterades en statlig utredning om kvalificerade personaloptioner, som föreslog att det befintliga programmet för sådana ska utvidgas till att också nå bolag med fler anställda och med större omsättning. Nuvarande regler omfattar företag som består av mindre än 50 anställda och har en netto- och balansomsättning som uppgår till högst 80 miljoner kronor, medan det nya förslaget inkluderar bolag med maximalt 150 anställda och en omsättning på högst 280 miljoner kronor. Utredningen föreslår också att styrelseledamöter inkluderas i optionsprogrammen.¹²

Som skäl till förslaget anges att Sverige ska bli ett mer attraktivt land och kunna locka till sig nyckelkompetens.

Dessvärre föreslår utredningen att bank- och finansieringsrörelser även fortsättningsvis ska vara undantagna från de kvalificerade personaloptionerna. Det skulle innebära att fintechsektorn utesluts även med de nya reglerna. Detta trots att fintechbranschen står inför samma utmaningar som andra techföretag när det gäller att locka till sig rätt kompetens för att kunna skala upp och bli konkurrenskraftiga internationellt. SweFinTech har framfört denna kritik till tidigare finansmarknadsministern Per Bolund i förhoppning om att regeringen ser över detta till den kommande propositionen.

12. Regeringen, Remiss av promemorian Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall, 2020.

HUR POLICY OCH REGLERINGAR PÅVERKAR BRANSCHEN

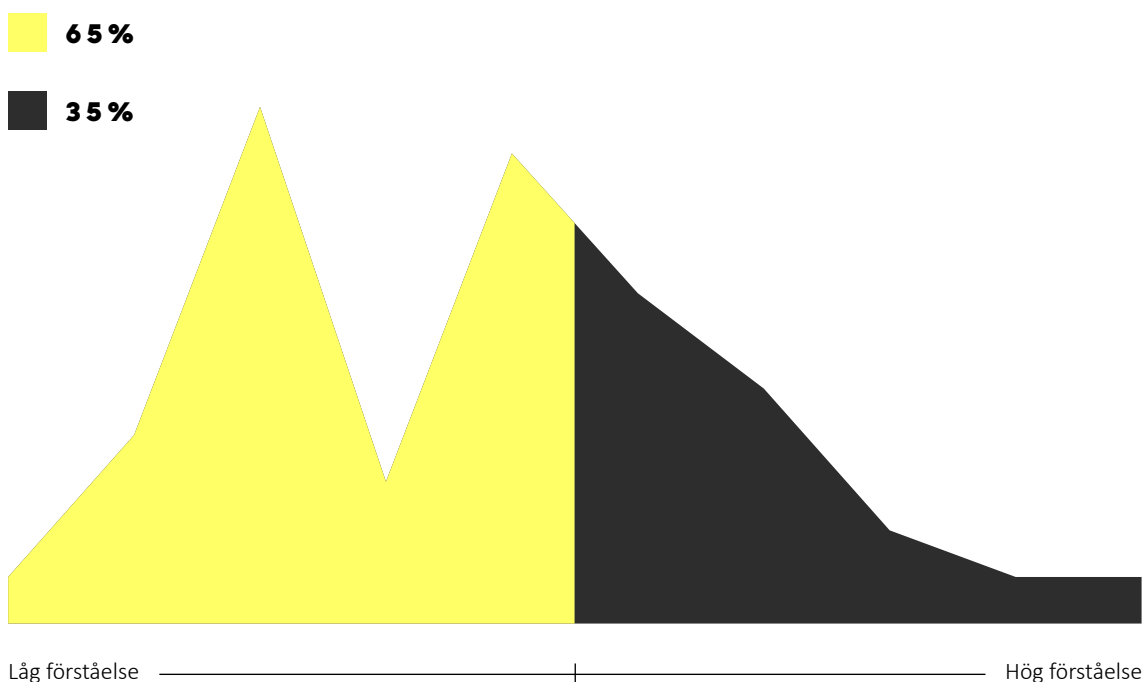
Sverige ligger i framkant när det kommer till fintech. Trots det upplever fortfarande fintechföretagen att politiker och makthavare har en låg förståelse för branschen, och att det behövs en högre politisk ambition för att fintechbranschen ska vara fortsatt stark.

MAKTHAVARES FÖRSTÅELSE FÖR FINTECH UPPLEVS SOM FORTSATT LÅG

SweFintechs rapport 2020 beskrev bland annat en av utmaningarna som fintechbranschen påverkas av: en tung regelbörda från den finansiella lagstiftningssidan. 79 procent upplevde en låg förståelse för fintech bland politiker och makthavare, och 91 procent av företagen tog in

extern hjälp för att klara regelefterlevnaden. Rapporten beskrev vikten av att myndigheter och reglerare sätter sig in i nya affärsmodeller och att regelverken ses över allt eftersom finansbranschen utvecklas.

HUR UPPLEVER NI FÖRSTÅELSEN FÖR DEN SVENSKA FINTECHBRANSCHEN HOS POLITIKER OCH MAKTHAVARE?

65%

... av medlemmarna upplever en fortsatt låg förståelse hos politiker och makthavare.

62%

... av medlemmarna tar in extern hjälp för att klara regel efterlevnaden.

När SweFinTech ställde samma frågor i årets undersökning ses en liten förbättring. 65 procent av medlemmarna upplever en fortsatt låg förståelse hos politiker och makthavare medan 62 procent tar in extern hjälp för att klara regel efterlevnaden. Trots förbättringarna från föregående år upplevs regelbördan fortfarande som tung av 63 procent av medlemsföretagen, som upplever att regelverken de påverkas av är mer anpassade för traditionella banker än för deras verksamheter. För att det regulatoriska arbetet inte ska bli överväldigande för de etablerade bolagen, och för att inte nya aktörer ska avskräckas, krävs fortfarande större satsningar från myndigheter att se över och förstå hur befintliga och kommande regelverk påverkar fintechbranschen både direkt och indirekt.

2018 inrättade Finansinspektionen ett innovationscenter för att bistå fintechföretag med information och vägledning inom regler, tillstånd och processer.¹³ Trots goda intentioner beskrev SweFinTechs medlemmar i förra årets undersökning att innovationscentret ännu inte hade gjort något större avtryck. Tyvärr syns ingen förbättring sedan dess. Trots den tunga regelbördan och att många upplever tillståndsärenden som utmanade har endast nio företag varit i kontakt med innovationscentret, av vilka två fann kontakten hjälpsam. För att innovationscentret ska kunna fullgöra sin uppgift och bidra med eftersökt vägledning för både nystartade och mer etablerade bolag krävs tydligare politiska riktlinjer, utökade befogenheter och mer resurser.

63%

... av medlemmarna upplever fortfarande regelbördan som tung trots de små förbättringarna från föregående år.

13. Finansinspektionen, Om FI:s innovationscenter, 2018.

ELEONORA PAVLIOUK
STYRELSELEDAMOT, SWEFINTECH

”Regeringen behöver göra mer för att främja innovation inom det finansiella systemet. Finansinspektionens innovationscenter var en god idé, men utan resurser och ledning från politiskt håll står det verkningslöst.”

PSD2 OCH INITIATIV FRÅN EU

Det andra betaltjänstdirektivet, eller PSD2, är ett EU-direktiv från 2015 som bland annat reglerar så kallade tredjepartsleverantörers åtkomst till information från betalkonton, som i de flesta fall finns hos en kontohållande bank. PSD2 har varit en viktig reform för att öppna upp marknaden, och för tredjepartsleverantörer att använda data för att kunna bygga nya tjänster för konsumenter – det är detta som kallas för Open Banking. Direktivet implementerades i svensk lag i maj 2018, men dessvärre lever inte alla aktörer upp till vad lagen säger. Detta har SweFinTech rapporterat om tidigare och vi arbetar i dialog med andra aktörer för att reda ut problematiken som uppstått på marknaden.

European Banking Authority (EBA), en myndighet med uppdrag att harmonisera tillsyn inom EU och se till så att gällande regler efterföljs, har vid ett flertal tillfällen framfört kritik avseende bristande implementering av PSD2.

EBA har i synnerhet kritiserat att API:erna inte håller tillräckligt höga standarder för att information ska kunna delas på ett effektivt sätt mellan olika aktörer.¹⁴

För att komma till rätta med problemen behöver den svenska tillsynsmyndigheten ställa högre krav på att alla parter som omfattas av PSD2 lever upp till kraven i regelverket. Detta är nödvändigt för att Open Banking ska fungera i Sverige. För närvarande är situationen fortsatt otillfredsställande, vilket är konkurrenshämmande för tredjepartsleverantörer som är fintechbolag.

“EU:s digitala finanspaket kommer få stor påverkan på den svenska fintechbranschen.”

Vidare finns en förhoppning om att EU-kommissionen kommer att agera för att främja fintechbranschen då de under hösten 2020 offentliggjorde Digital Finance Package som en del av resan mot att digitalisera den finansiella sektorn i EU.¹⁵ Det digitala finanspaketet inne-

håller strategier och lagförslag för hur EU kan stödja den digitala omvandlingen och skapa regelverk som är mer anpassade för en digital finansmarknad, för att således kunna tillhandahålla bättre och säkrare finansiella produkter till konsumenter och företag inom EU.

14. European Banking Authority, EBA publishes Opinion on obstacles to the provision of third party provider services under the Payment Services Directive, 2020.

15. European Commission, Digital Finance Package, 2020.

I strategin för digital finans lyfts olika tillvägagångssätt för att främja digitaliseringen av finansmarknaden och hur EU-kommissionen de närmaste åren ska behandla lagförslag kopplat till området. Bland annat anges att kommissionen ska se över PSD2 under de kommande åren, att en utvärdering ska genomföras och att det kan bli aktuellt att göra om regelverket. Kommissionen behöver inse fördelarna med att öppna upp finansmarknaden ännu mer och att regelverket skulle kunna appliceras på mer

än bara betalkonton. Det skulle exempelvis även kunna gälla information från försäkringar eller andra konton, så länge konsumenten ger sitt medgivande till detta. Sådana förändringar kan på sikt komma att bli högst relevanta för fintechbranschen i Sverige och leda till en jämnare spelplan mellan fintechbolag och traditionella aktörer på den finansiella marknaden.

FINANSIELL BROTTSLIGHET KAN BEKÄMPAS MED HJÄLP AV FINTECH

Bekämpning av penningtvätt och terrorfinansiering är en fråga som har blivit allt mer aktuell för finansbranschen de senaste åren, och som tar nya uttryck i och med digitaliseringen av finansmarknaden. Att implementera komplexa regelverk på området kräver enorma resurser, både för etablerade finansmarknadsaktörer såsom banker och fintechföretag. Merparten av de etablerade aktörer lever ofta kvar i manuella

kontrollsystem, vilket har skapat en efterfrågan på tjänster som möjliggör automatisering och digitalisering av processer för att kunna efterleva regelkraven på ett mer effektivt sätt. Därmed har RegTech, en underkategori inom fintech, vuxit fram och skapat nya möjligheter för banker och fintechföretag att på ett smidigare sätt arbeta förebyggande gentemot all typ av finansiell brottslighet.

VIKTEN AV SAMVERKAN MELLAN PRIVAT OCH OFFENTLIG SEKTOR

Det är av stor vikt att myndigheter och politiker fortsätter att visa intresse för fintechbranschen och att de försöker förstå nya affärsmodeller. För att möjliggöra detta behövs ett aktivt ekosystem i Sverige, och kanske främst i Stockholm, där många fintechbolag har sina huvudkontor. Med ekosystem menas i detta avseende ett område där det finns bolag, relevant högre utbildning och forskning, men även samlingsplatser för branschen genom fintechhubbar och föreningar samt en god samverkan mellan näringsliv och offentlig sektor.

Det är därför glädjande att Bank for International Settlements (BIS) under 2020 beslutade att öppna ett nordiskt innovationscenter i Stockholm.¹⁶ Centret har startats på initiativ av den svenska Riksbanken, som ansökt om dess öppnande i Stockholm, och det ska verka för att fördjupa analysen av finansiella innovationer som är relevanta för centralbanker. Förhoppningsvis kan initiativet ge ringar på vattnet och locka både talang och forskare till Stockholm, vilket på sikt bör vara positivt för fintechbranschens ekosystem.

16. Riksbanken, BIS Innovation Hub Nordic Centre, 2020.

SIAM CHOUDHURY

GRUNDARE OCH VD, PLIANCE

“Det behöver bli mycket mer fokus på bekämpandet av finansiell kriminalitet och inte bara på de grundläggande kontrollerna. Här kan RegTech-bolag hjälpa banker likväl som nystartade företag att förstå de risker som följer med deras verksamhet och kunna utveckla bättre processer för att förebygga riskerna.”

SVÅRIGHETER ATT TA DEL AV DEN FINANSIELLA INFRASTRUKTUREN

För att kunna bedriva verksamhet inom finansbranschen krävs inte bara tillstånd, utan företag behöver också tillgång till olika delar av den finansiella infrastrukturen. Att ha en finansiell infrastruktur som alla aktörer får ta del av på lika villkor är en grundförutsättning för att en hälsosam konkurrens ska kunna råda på finansmarknaden.

Det som skiljer fintechbranschen från andra delar av techbranschen är att finansmarknaden är striktare reglerad, vilket det finns goda skäl till. Det handlar om att säkerställa stabilitet och förebygga risker, och om det hanteras fel kan det inte bara drabba enskilda aktörer utan hela ekonomier.

Med det sagt är finansbranschen i Sverige reglerad till stor del utefter de fyra storbanker som har funnits på marknaden i över hundra

år. Det har lett till att delar av den finansiella infrastrukturen numera ligger i privata företags snarare än i statens händer. Det kan vara identifieringsmetoder som Bank-ID eller direktbetalningsappen Swish, som båda är initiativ av storbankerna, vilket leder till att det är dessa aktörer som beslutar vilka som får använda sig av tjänsterna.

“Finansbranschen i Sverige är reglerad till stor del utefter de fyra storbanker som har funnits på marknaden i över hundra år. Det har lett till att delar av den finansiella infrastrukturen numera ligger i privata företags snarare än i statens händer.”

Ytterligare ett problem är tillgången till företagskonto. För att ett betalningsinstitut ska kunna bedriva sin verksamhet i Sverige krävs ett företagskonto hos någon av storbankerna. Detta gäller såväl nationella som internationella aktörer, och det senaste året har det blivit svårare för betalningsinstitut att behålla sina företagskonton. Flera internationella och välkända fintechföretag har varnat om problematiken i Sverige och Norden, där avtal om företagskonton avslutas utan närmare förklaring.

I Tillväxtanalys rapport om den svenska fintechbranschens innovationskraft lyfts även problem kring bankkonton fram, främst i relation till nystartade bolag som arbetar med blockkedjetechnik eller kryptotillgångar. Enligt uppgifter som SweFinTech har tagit del av gäller detta även såväl nya som etablerade aktörer inom betaltjänstområdet.¹⁷ Bankerna väljer att inte ge ut eller att avsluta bankkonton med befintliga kunder med motiveringen att det finns risker i verksamheten.

Det är såklart problematiskt om företag som har tillstånd av Finansinspektionen att verka på betalningsmarknaden inte kan få tillgång till företagskonton eller om avtal avslutas, vilket är i högsta grad konkurrenshämmande. Det skulle även kunna sätta Sverige i dåliga dager och riskera att etableringen av nya fintechbolag hämmas.

Regeringen tillsatte i december 2020 en utredning om betalmarknadens utveckling som ska titta närmare på vilken roll staten ska ha på betalmarknaden. Utredningen har ett brett uppdrag med avstamp i den snabba förändring som skett på betalmarknaden i Sverige, både när det gäller minskandet av kontanter men också många nya aktörer. Tillgången till den finansiella infrastrukturen är grunden för att kunna verka på marknaden och det behöver ses över vilka och på vilket sätt alla seriösa aktörer ska få delta på lika villkor. SweFinTech välkomnar utredningen, och vi hoppas att utredaren Anna Kinberg Batra tar med sig fintechbranschens perspektiv när utredningen presenterar sitt slutbetänkande 2022.¹⁸

17. Tillväxtanalys, Svensk fintech, 2021.

18. Regeringen, Tilläggsdirektiv till Utredningen om stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, 2020.
Svenska Bankföreningen, Samverka mot penningtvätt, 2021.

LUDWIG PETTERSSON

VD, SAVELEND

“Den finansiella infrastrukturen är i grund och botten en fråga om demokrati. Det är en risk för hela Sverige om bankerna tillåts forma en monopolställning där de avgör vem som får öppna konto eller inte. Det är av yttersta vikt att detta ses över och att samtliga bolag har rättvisa möjligheter.”

HÅLLBARHETSFRÅGAN BETYDELSEFULL FÖR FINTECHBRANSCHEN

Hållbarhet har blivit ett ledord som alla branscher måste förhålla sig till. Det handlar inte bara om att möta efterfrågan bland konsumenter eller att leva upp till politiska och regulatoriska krav, utan om att näringslivet aktivt strävar efter att bidra till omställningen mot ett hållbart samhälle och ekonomi. Här spelar den finansiella sektorn, inklusive fintech, en central roll.

Hållbarhetsfrågan är något som engagerar många fintechbolag. Hela 69 procent av SweFinTechs medlemmar uppger att hållbarhet är en viktig del av deras affärsmodell och att det är något de arbetar aktivt med. De flesta av SweFinTechs medlemmar anser sig främst arbeta med sociala aspekter av hållbarhet, och att de genom sina produkter kan inkludera fler människor i det finansiella systemet. Många av fintechbolagen arbetar med att sänka trösklarna in i den finansiella världen genom att skapa mer användarvänliga och prisvärda produkter och därmed ge individer och företag ett större utbud av tjänster som kan hjälpa dem att förbättra deras privatekonomi, vilket i längden skapar positiva samhällseffekter.

I och med den höga digitaliseringstakt som samhället genomgår är det även viktigt att grupper inte hamnar på efterkälken och exkluderas från nya digitala system, då alla inte har förmåga eller möjlighet att använda nya tjänster. Flera fintechföretag arbetar därför med att finansiellt inkludera olika grupper. Exempel på sådana lösningar är tjänster som syftar till att utbilda barn och unga om ekonomi, företag som förenklar pensionssparande eller tjänster som "demokratiserar" internationella transaktioner så att människor eller biståndsorganisationer enklare och mer kostnadseffektivt kan skicka pengar mellan olika länder. Genom att tillgängliggöra finansiella tjänster för fler kan fintech förbättra människors privatekonomi och i längden skapa förutsättningar för ett mer jämlikt samhälle.

69%

... av bolagen uppger att hållbarhet är en viktig del av deras affärsmodell.

YOSEF MOHAMED
GRUNDARE OCH VD, TRANSFER GALAXY

“Genom att ersätta äldre och mer kostsamma metoder för människor att hantera sin ekonomi på, har fintech möjlighet att inte bara förbättra privatekonomin för enskilda individer, utan även för deras nära och kära och över landsgränser.”

PHILIP HAGLUND

GRUNDARE OCH VD, GIMI

“Förmågan att självständigt kunna hantera pengar på ett klokt sätt är naturligtvis viktigt för dig som privatperson och det är en nödvändighet för ett hållbart samhälle med jämlika förutsättningar. Fintechbranschen kan bidra med nya tjänster som kan underlätta för fler grupper att ta kommandot över sin privatekonomi.”

04

SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER

- Den svenska fintechbranschen har möjlighet att bli världsledande
- SweFinTechs förslag

DEN SVENSKA FINTECHBRANSCHEN HAR MÖJLIGHET ATT BLI VÄRLDSLEDANDE

Den svenska fintechsektorn fortsätter att växa och består nu av mer än 450 bolag som sysselsätter över 10 000 personer. 91 procent av bolagen planerar att utöka sin verksamhet under 2021, och det finns ett stort rekryteringsbehov då 93 procent av företagen planerar att anställa under 2021. Flera svenska fintechbolag står sig starkt internationellt och framtidsutsikterna för branschen är goda.

Det som varit den stora omställningen för fintechbranschen såväl som för andra branscher är pandemins påverkan det senaste året. De svenska fintechföretagen har påverkats på olika sätt av pandemin – många bolag ser positiva effekter som en ökad efterfrågan på finansiella tjänster och ett ökat intresse för privatekonomi generellt. Å andra sidan har vissa bolag upplevt utmaningar, speciellt vad gäller tillgången till riskkapital. Detta gäller främst för startups som söker kapital i ett tidigt skede. Investerare har

varit mer återhållsamma med investeringar under krisen och det har främst varit de större bolagen som kunnat säkra kapital. De bolag som upplevt svårigheter under krisen har också haft problem med att ta del av de statliga räddningspaketen som har som syfte att stötta företagen. Flera av de statliga stöden har varit mer anpassade för traditionell industri snarare än små innovativa tillväxtföretag.

Det är av stor vikt att Sverige fortsätter att locka till sig kapital och att både startups och scaleups kan säkra kapitalförsörjningen för att kunna fortsätta växa och konkurrera på den internationella marknaden. Detta är ett måste för att branschen ska fortsätta utvecklas och bidra till flera arbetstillfällen.

“Det är av stor vikt att Sverige fortsätter att locka till sig kapital och att både startups och scaleups kan säkra kapitalförsörjningen för att kunna fortsätta växa och konkurrera på den internationella marknaden.”

En ytterligare utmaning är svårigheterna att hitta rätt kompetens, då fintechbranschen är i stort behov av teknisk kompetens såsom utvecklare och IT-ingenjörer. Fler behöver utbildas inom dessa områden, men svenska företag måste också kunna locka till sig nyckelkompetens utifrån genom exempelvis talangvisum som förenklar processerna för att komma till Sverige.

Den svenska regeringen behöver också ta ytterligare ett grepp om de kvalificerade personaloptionerna, som är ett effektivt sätt för startups att locka till sig kompetens. Dessvärre exkluderar dagens förslag bank- och finansieringsrörelser, vilket utesluter fintechbranschen trots att den står inför samma utmaningar som andra techbolag.

“Om SweFinTechs förslag tas i beaktning finns det stora möjligheter för Sverige att bli världens bästa fintechland.”

Fintechbolagen finner fortsatt att förståelsen för branschen är låg bland politiker och myndigheter, och att det behövs mer initiativ och – framför allt – politisk vilja för att förstå och främja branschens tillväxt. Finansinspektionen bör få ett utökat uppdrag för att främja innovation inom den finansiella sektorn, en insats som skulle möjliggöra för fler fintechbolag att startas och växa. Det bör också vara statens roll att tillgängliggöra den finansiella infrastrukturen för att den ska komma alla på marknaden till del och säkerställa rättvisa konkurrensvillkor.

Hållbarhet, framför allt social hållbarhet, är något som en stor del av fintechbranschen arbetar med: 69 procent av fintechbolagen uppger att hållbarhet är en viktig del av deras affärsmodell och något de arbetar aktivt med.

Denna rapport visar att fintechbranschen fortsätter accelerera i Sverige och att hundratals, kanske tusentals, fler individer kommer att få en anställning inom branschen det kommande året. Rapporten visar dock att det fortsatt finns hinder för branschens tillväxt. Vi har kommit en bit på vägen, men det saknas fortfarande visioner och initiativ från regeringen för att ge branschen rätt förutsättningar. Om SweFinTechs förslag tas i beaktning finns det stora möjligheter för Sverige att bli världens bästa fintechland.

SWEFINTECHS FÖRSLAG

POLITISK VISION OCH VILJA

- Ge Finansinspektionen eller annan myndighet uppdraget att främja innovation på finansmarknaden.
- Hörsamma Tillväxtanalys i deras rapport om svensk fintech och visa reformvilja.
- Ta fram en politisk strategi eller handlingsplan för hur branschen ska utvecklas framåt.

LOCKA TALANG TILL FINTECH-SEKTORN

- Inkludera fintechbranschen i förslaget om kvalificerade personaloptioner.
- Utbilda fler ingenjörer, utvecklare och skapa utbildningar som kombinerar finans och tech.
- Satsa mer pengar på forskning inom fintech och digitaliseringen av finanssektorn.
- Inför talangvisum för att locka nyckelkompetens till Sverige.

ÖPPNA UPP DEN FINANSIELLA INFRASTRUKTUREN

- Staten behöver ta en större roll i att tillgängliggöra den finansiella infrastrukturen för alla seriösa aktörer på marknaden.
- EU-kommissionen bör se över ramverket för PSD2 och utveckla det till ett "Open Finance-regelverk".
- Innan det sker bör svenska tillsynsmyndigheten se till att PSD2 efterföljs. Det är dags att Finansinspektionen ställer krav på att API:erna ska uppfylla kraven som finns i lagstiftningen för att lagen ska tjäna sitt syfte.

05

OM RAPPORTEN

- Metod och data
- Rapportförfattare
- Referenslista

METOD OCH DATA

Analyserna i rapporten bygger dels på enkätsvar och dels på intervjuer med företrädare för medlemsföretag i SweFinTech. Enkäten skickades ut i oktober 2020 till 62 medlemsföretag, varav 45 företag svarade. Enkäten skickades endast till de företag av SweFinTechs medlemmar vars huvudsakliga verksamhet är inom fintech och därav inte till de advokatfirmor, konsultbolag och liknande som annars räknas in i det totala medlemsantalet (76). Totalt bestod enkäten av 26 frågor och berörde sex områden: information och bakgrund, finansiering, lagstiftning och regleringar, hållbarhet, covid-19 och dess påverkan, samt framtida planer. Frågorna var både stängda, där de svarande blev presenterade med svarsalternativ, och öppna, där de svarande fick chans att utveckla sina svar och resonemang. En stor del av rapporten är byggd på det resultat SweFinTech erhöll från enkäten.

För ett få en inblick i pandemins påverkan på svensk fintech gjorde SweFinTech under maj 2020 en kortare undersökning som följdes upp i medlemsundersökningen under hösten samma år. De slutsatser som dragits från svaren ligger till grund för avsnittet om pandemins påverkan då covid-19 i relation till fintech fortfarande är relativt outforskat.

Till de delar av rapporten som inte bygger på svaren från dessa enkäter har information hämtats genom intervjuer med bransch-kunniga och baserats på SweFinTechs egen kunskap om fintech-branschen. Även andrahandskällor har använts, främst från tidigare studier och rapporter. Intervjuer och framtagandet av rapporten pågick från november 2020 till mars 2021. Både enkäten och rapporten framtog av SweFinTechs generalsekreterare och projektledare som vägletts och godkänts av styrelsen.

RAPPORTFÖRFATTARE

LOUISE GRABO

Generalsekreterare,
SweFinTech

ELINOR WERLEUS

Projektledare,
SweFinTech

REFERENSLISTA

Research and Markets, FinTech Industry Report 2020-2025 – Trends, Developments and Growth Deviations Arising from the COVID-19 Pandemic, 2019.

Tillväxtanalys, Svensk fintech, 2021.

Markets and Markets, Blockchain Market Size, Growth, Trends and Forecast to 2025, 2020.

Vinnova, Innovation för ett attraktivare Sverige, 2016.

Invest Sthlm, Stockholm FinTech Guide, 2020.

Atomico, State of European Tech 2020, 2020.

CCAF, World Bank and World Economic Forum, The Global Covid-19 FinTech Market Rapid Assessment Report, 2020.

TechCrunch, France announces \$4.3b plan to support startups, 2020.

Mejllkorrenspondens Almi Invest, 2021-02-12

Regeringen, Remiss av promemorian Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall, 2020.

Finansinspektionen, Om FI:s innovationscenter, 2018.

European Banking Authority, EBA publishes Opinion on obstacles to the provision of third party provider services under the Payment Services Directive, 2020.

European Commission, Digital Finance Package, 2020.

Riksbanken, BIS Innovation Hub Nordic Centre, 2020.

Regeringen, Tilläggsdirektiv till Utredningen om stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, 2020.

Svenska Bankföreningen, Samverka mot penningtvätt, 2021.

KONTAKT

Skeppsbron 34-36,
111 30 Stockholm

Generalsekreterare:

Louise Grabo

Louise.grabo@swefintech.se

+46 73-390 76 63

SWEFINTECH

SWEFINTECH

SWEFINTECH

